

Oppdragsbrev fra Akershus fylkeskommune til Siva 2025

Oppdraget er finansiert over kap. 553. Regional- og distriktsutvikling, post 61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling.

1. Overordnede mål og føringer for oppdraget

Målet med midlene

Målet med midlene fra departementets side er å mobilisere virksomheter til innovasjon og bidra til verdiskaping, sysselsetting og nyskaping i regionene. For 2025 skal midlene bidra til grønn omstilling av næringslivet, gjennom å styrke bedriftenes grønne konkurransekraft og å støtte prosjekter med positiv miljøeffekt.

Inkubasjonsprogrammet skal ha fokus på bærekraft, digitalisering, skalering og eksport, samspill med andre virkemidler og kobling mot FoU aktører.

Kriteriene som departementet legger til grunn for måloppnåelse er utvikling i verdiskaping, sysselsetting og nyskaping for virksomhetene som deltar i programmene, andel av midler som når fram til virksomheter med kvinnelig leder eller eier, samt andel av midler som går til prosjekter med positiv miljøeffekt.

Hovedmålet med inkubasjonsprogrammet er økt nasjonal verdiskaping gjennom effektivt å identifisere, kommersialisere og videreutvikle gode ideer til nye vekstbedrifter, og utvikle vekst i etablerte virksomheter.

Fylkeskommunens føringer for oppdraget

Akershus fylkeskommune gir Siva SF i oppdrag å administrere og gjennomføre Inkubasjonsprogrammet for Akershus i 2025.

Siva skal forvalte midlene på oppdrag fra Akershus fylkes kommune i tråd med gjeldende programbeskrivelser i programmet. Endringer i programbeskrivelser/ programplaner underveis i programperioden skal skje i dialog med fylkeskommunene og godkjennes av departementet.

Akershus fylkeskommune forventer dialog og høy kvalitet på gjennomføringen av inkubasjonsprogrammet og oppfølgingen av inkubatorene. Det er viktig at bedrifter som blir tatt opp i inkubatorene får oppfølging og rådgiving av høy kvalitet.

Det er vedtatt at Oslo og Akershus skal utarbeide felles regional plan for kompetanse, omstilling og verdiskaping. Planprogrammet er ute til høring med høringsfrist i mars 2025. Arbeidet med ny regional plan vil pågå i 2025 og 2026. Regional plan for innovasjon og nyskaping for Oslo og Akershus (2015-2025) gjelder inntil ny plan er vedtatt.

Den gjeldende planes visjon, mål og delmål og de fem innsatsområdene som er prioritert løfter fram generelle, felles utfordringer uavhengig av næringsstruktur og geografi og skiller dermed ikke mellom næringer, gammelt eller nytt næringsliv, store eller små bedrifter eller offentlig og privat sektor.

Akershus fylkeskommune og Oslo kommune legger til grunn en 5-faktormodell for sitt næringsutviklingsarbeid. Den tar utgangspunkt i fem aktørgrupper som etablert næringsliv, academia, entreprenører, finansinstitusjoner og det offentlige. Det er i samspillet og grensesnittet mellom disse verdiskapningen foregår. Regionen er avhengig av alle aktører som ønsker å bidra til verdiskapning gjennom økt kunnskap, innovasjon og internasjonalisering.

Visjon:

Oslo og Akershus skal være en av verdens mest bærekraftige, smarte og innovative regioner.

Hovedmål:

Oslo og Akershus skal utnytte regionens vekst og utløse innovasjonspotensialet som ligger i forsterket samspill mellom bedrifter, forsknings- og kunnskapsmiljøer, talenter, kapital og offentlig sektor, for å oppnå økt verdiskapning og konkurransekraft.

Delmål

1. Det skal være sterke, næringsdrevne klyngeorganisasjoner innenfor alle regionens sterke næringsmiljøer.
2. Fremme entreprenørskap og utvikling av kunnskapsbaserte vekstbedrifter med internasjonalt potensial.
3. Utvikle smarte offentlige løsninger og konkurransefortrinn for næringslivet gjennom innovative offentlige anskaffelser.
4. Styrke finansiering av kunnskapsbedrifter i tidlig fase.
5. Øke antallet nyetableringer basert på kommersialisering av forskningsresultater.

Fylkesrådet i Akershus har vedtatt politiske plattform for 2023-2027, Fylkestinget har vedtatt årsbudsjett 2025 og økonomiplan (2024-2027). Felles for Regional plan for innovasjon og nyskaping Oslo og Akershus (2015-2025) og Fylkesrådets politiske plattform for 2023-2027, er målet om flere vekstkraftige nyetableringer, og flere vekstbedrifter med internasjonalt potensial. Fylkesrådet fremhever at Akershus skal være et fylke der det er attraktivt å etablere næringsvirksomhet. Fylkeskommunens ansvar er også å bidra til at flere innvandrere får tilgang til arbeidsmarkedet og mulighet til å etablere egne virksomheter. Det skal legges vekt på et sterkt, mangfoldig og konkurransedyktig næringsliv med arbeidsplasser som skaper trygghet, livskvalitet og velferd. Bedriftene må ha rammevilkår som stimulerer til nyetableringer, vekst og utvikling. Videre skal Akershus være et foregangsfylke innenfor sirkulær økonomi. Fylkeskommunens virkemidler skal rettes mot prosjekter som stimulerer til bærekraftige og sirkulære produkter og tjenester. Det er også et mål at det finnes tilbud for bedrifter i hele geografien i Akershus fylke.

I vedtatt økonomiplan for Akershus (2023-2027) konkretiseres flere mål:

- Styrke samarbeidet mellom næringslivet, kunnskaps- og FoU-miljøene.
- Flere etableringer med internasjonalt potensiale fra inkubatorer og de sterke forsknings- og kunnskapsmiljøene i Akershus
- Utvikling av klynger, grundere og vekstbedrifter
- Stimulere til grønn omstilling og innovasjon
- Inkludering og sosialt entreprenørskap

Næringspolitiske føringer i regional plan for Oslo og Akershus, samt fylkesrådets politiske plattform med vedtatt årsbudsjett og økonomiplan, vil være førende for oppdraget til Siva i 2025.

2. Fylkeskommunens oppdrag til Siva over post 553.61 for 2025

Tildelingen i dette oppdragsbrevet skjer i henhold til retningslinjene for kapittel 553 post 61 og midlene Akershus fylkeskommune har fått tildelt av Kommunal- og distriktsdepartementet for 2025. Programplanen for Inkubasjonsprogrammet følger en egen differensieringsmodell, herunder differensiert tilskuddsmodell.

Akershus fylkeskommune tildeler Siva totalt 6 200 000 millioner kroner til inkubatorprogrammet for 2025. Midlene fordeles slik:

Kjeller innovasjon inkubator	3 100 000
<u>Aggrator inkubator ÅS</u>	<u>3 100 000</u>
Totalt kroner	6 200 000

a) Mål og prioriteringer for post 61

De overordnede føringene i kap. 1 legger grunnlag for de regionale føringene og prioriteringen i Akershus fylkeskommunes oppdrag til Siva. Akershus fylkeskommune ønsker at inkubasjonsprogrammet bidrar til å utvikle bærekraftig og miljøvennlig næringsutvikling, flere selskapsetableringer og vekstbedrifter og at det generelt sikres en stor grad av mangfold. Det er ønskelig med flere etableringer med internasjonalt potensiale fra inkubatorer og de sterke forsknings- og kunnskapsmiljøene i Akershus.

FNs 17 bærekraftsmål og stimulering til grønn omstilling og innovasjon vektlegges i det videre oppdraget til aktørene i programmene. Næringslivet er helt avgjørende i det grønne skiftet så det er viktig å tilrettelegge for at bedrifter kan drive en grønn omstilling med fortsatt økonomisk vekst. Det er ønskelig at programmet bidrar til innovasjon og omstilling til grønn verdiskaping, og stiller krav og etterspør løsninger som reduserer utslipp.

b) Inkubasjonsprogrammet

Akershus skal være et fylke der det er attraktivt å etablere næringsvirksomhet. Bedriftene skal ha rammevilkår som stimulerer til nyetableringer, vekst og utvikling. Det er ønskelig at Siva-operatørene i Akershus fylke bidrar til nettopp dette.

Akershus fylkeskommunes mål med inkubasjonsprogrammet samsvarer i stor grad med det nasjonale målet om økt nasjonal verdiskaping gjennom effektivt å identifisere, kommersialisere og videreutvikle innovative ideer til nye vekstbedrifter, og utløse vekst i etablerte virksomheter. Inkubasjonsprogrammet er næringsnøytralt, og nedslagsfeltet for programmet er hele landet.

Programmet med oppstart i 2023 har økt fokus på bærekraft, forsterket kobling mot FoU, digitalisering og industriutvikling, økt fokus på kompetanseutvikling, samt henvisningskompetanse og samspill med andre virkemidler som vil være et verktøy i bedriftenes omstillings- og utviklingsarbeid.

Inkubasjonsprogrammet har to målgrupper:

1. Sterke innovasjonsmiljø som har en sentral rolle i det regionale økosystemet, bidrar aktivt i det nasjonale økosystemet og hvor inkubasjon er en vesentlig aktivitet
2. Innovative ideer og bedrifter med internasjonalt eller nasjonalt vekstpotensial.

Måloppnåelse og de regionale føringene

Kriterier for måloppnåelse for inkubatorene er verdiskapings- og omsetningsvekst i bedriftene som er knyttet til inkubatorene. De nasjonale aktivitetsindikatorer for inkubatorene er sum bevilgede midler fra posten og andel administrasjons- og gjennomføringskostnader.

Indikatorer for bærekraft

- Antall kompetansehevende tiltak innenfor bærekraft (både for ansatte i inkubatoren og for bedriftene)
- Andel bedrifter som har bærekraft som en sentral del av forretningsmodellen sin
- Andel bedrifter som har digitalisering som en sentral del av forretningsmodellen sin
- Andel bedrifter som har hatt en økning i SRL-skalaen (Sustainable Readiness Level)
- Andel bedrifter som svarer opp på minst ett av seks miljømål i taksonomien
- Andel bedrifter med kvinnelig ledelse

For å støtte opp under de regionale føringene skal det i oppdraget til operatørene legges vekt på:

- Styrke samarbeidet mellom næringslivet, inkubatorer, katapult, klynger kunnskaps- og FoU-miljøene.
- Flere etableringer med internasjonalt potensiale fra inkubatorer og de sterke forsknings- og kunnskapsmiljøene i Akershus. Flere nyetableringer basert på kommersialisering av forskningsresultater økes.
- Utvikling av gründere og vekstbedrifter
- Stimulere til grønn omstilling og innovasjon
- Stimulerer til bærekraftige og sirkulære produkter og tjenester
- Integrering

Midlene til, og aktiviteten hos operatørene, defineres i følgende to kategorier:

1. Innovasjonstøtte til små og mellomstore bedrifter (80% på artikkel 28 i EUs gruppeunntaksforordning) som inkubatoren skal bruke på rabatterte innovasjonstjenester til små og mellomstore bedrifter som er tatt opp i inkubasjonsprogrammet.
2. Støtte utenom statsstøttereguleringen (20%) som skal dekke kostnader knyttet til administrasjon og gjennomføring av inkubasjonsprogrammet. I dette inngår for eksempel innlemmelse av deltakere i programmet, rapporteringsforpliktelser, prosjektledelse, profilering og markedsføring, organisering av opplæring mv

c) Administrasjons- og gjennomføringskostnader

Midler til administrasjon og gjennomføring av oppdraget finansieres av Kommunal- og distriktsdepartementets overføring til Siva på kap. 553.61, på vegne av fylkeskommunene. Kommunal- og distriktsdepartementet overfører i 2025 kroner 19 200 000 til

administrasjon og gjennomføring av alle de regionale oppdragene til Siva over kap.553, post 61.

Ved risiko for at faktiske administrasjons- og gjennomføringskostnader vil overstige beregnet ressursbruk, skal Siva varsle fylkeskommunene om dette. Eventuell overstigende ressursbruk til formålet skal avklares med fylkeskommunene og legges til neste års administrasjons- og gjennomføringskostnader. Dersom Siva har ubrukte midler til administrasjon og gjennomføring ved årets slutt, overføres dette til neste års oppdrag.

3. Styring, koordinering og samhandling

Styringsdialog

Politisk plattform for Akershus fylkeskommune vektlegger fylkeskommunens rolle som dialogpartner og katalysator for næringsrettet erfaringsutveksling, nye ideer og innovativt samspill mellom næringer, bedrifter og kompetansemiljøer i Akershus.

Akershus fylkeskommune ønsker dialog med Siva om utvikling og koordinering av aktivitetene for 2025. Dette gjøres gjennom styringsdialogen. Det skal gjennomføres to regionale styringsmøter i året om det regionale oppdraget. Ansvar for innkalling ligger til fylkeskommunen. Tidspunkt for dette besluttes i samarbeid med Siva.

I tillegg til regionale styringsmøter kommer nasjonale styringsmøter for oppfølging av ordningene samlet sett/i nasjonalt perspektiv. Akershus fylkeskommune deltar aktivt i de nasjonale styringsdialogene mellom fylkeskommunene samlet og toppledelsen i SIVA. I 2025 er det planlagt to nasjonale styringsdialoger. I disse møtene gis det status samtidig som en diskuterer utfordringsbildet. Budsjettinnspill og missionsprosjektet for grønn industriutvikling vil også stå på dagsorden.

Satsingsforslag og innspill til budsjett

Jf. departementets oppdragsbrev til fylkeskommunene skal fylkeskommunene samlet levere innspill til budsjett, og kan også levere satsingsforslag, med frist i oktober.

Siva skal sende budsjettinnspill for post 61 til fylkeskommunene samlet innen 26. september, med kopi til Kommunal- og distriktsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet. Fylkeskommunene (samlet) og Siva blir enige om utarbeidelse av eventuelle satsingsforslag for post 61 omhandlende Sivas næringshage- og inkubasjonsprogram, og leveranser fra Siva i dette arbeidet. Forslaget skal drøftes i nasjonalt styringsdialogmøte på høsten 2025. Målet må være i sterke grad å ta ut potensialet i ulike fylker ut fra fylkenes ulike utfordringer og muligheter

Koordinering, samhandling og deltakelse i regionale utviklingsprosesser

Det er viktig at Akershus fylkeskommune og Siva viderefører det gode samarbeidet og den løpende dialogen på leder- og saksbehandlernivå for å sikre at virkemidlene nyttes mest mulig effektivt. Akershus fylkeskommune og Siva må benytte hverandres kompetanse og finne en god rolledeling som gir best mulige resultater og synergier.

Dette forankres blant annet gjennom samarbeidsavtalen mellom Innovasjon Norge Øst, Forskningsrådet, Siva, Oslo kommune og Akershus fylkeskommune, det regionale partnerskapet for Oslo og Akershus. Vi ber om at Siva prioriterer aktiv deltagelse på sentrale samhandlingsarenaer, herunder regionale partnerskap.

Akershus fylke og Oslo kommune i gang med å utvikle en ny felles Regional plan for kompetanse, omstilling og verdiskaping for Oslo og Akershus. Denne skal erstatte den gjeldende regionale plan for innovasjon og nyskaping som er førende for dette oppdragsbrevet. Det er en forventning fra Akershus fylkeskommune at Siva involverer seg og bidrar inn i dette arbeidet.

Videre forutsettes det at Siva i samarbeid med Akershus fylkeskommune legger til rette for samarbeid mellom inkubatorene i Oslo og Akershus for at de utnytter hverandres kompetanse og mulige synergieffekter.

Det er også ønskelig med dialog utover de formelle møtearenaene. Det vil kunne gi bedre forståelse for Oslo og Akershus som næringsregion og bidra til om mulig enda bedre vekst og verdiskaping for Oslo, Akershus og Norge. Det være seg arbeid med regionale planer, utvikling av innovasjonsdistrikter, kobling mot norsk katapult og utvikling av helsekatapult, diskusjoner rundt missions satsning med mer.

4. Rapportering

Rapporteringen til fylkeskommunene baserer seg i hovedsak på Sivas mål- og resultatstyringssystem (MRS-indikatorer på resultat og effekt) og støttende analyser for rapportering på de regionale oppdragene. Rapporteringen skal inneholde regionale prioriteringer og fylkesvis statistikk på resultater og effekter, herunder sysselsettings og verdiskaping samt vise geografisk spredning. I tillegg ber vi om en oversikt som viser hvor bedriftene i programmene blir henvist fra.

For å støtte opp under de regionale føringene ber fylkeskommunen om at Siva beskriver spesielt hvordan Siva-operatørene i Akershus jobber med:

- Å styrke samarbeidet mellom næringslivet, inkubatorer, katapulter, klynger kunnskaps- og FoU-miljøene.
- Flere etableringer med internasjonalt potensiale fra inkubatorer og de sterke forsknings- og kunnskapsmiljøene i Akershus. Flere nyetableringer basert på kommersialisering av forskningsresultater økes.
- Utvikling av gründere og vekstbedrifter
- Stimulere til grønn omstilling og innovasjon
- Stimulerer til bærekraftige og sirkulære produkter og tjenester
- Integrering

Rapporten kan baseres på operatørenes egen beskrivelse av bedrifter i programmene som passer innenfor de nevnte temaene. Dette kan være en verbalbeskrivelse, antall i hver kategori (ekstern/intern) og/eller gode eksempler. Rapporten kan også inneholde informasjon om kurs, samlinger, kompetanseheving, mm. som operatørene har gjennomført innenfor de nevnte temaene.

Frister

- Siva skal rapportere fylkesvis for foregående års oppdrag innen 1. mars hvert år.
- En utvidet regional årsrapport sendes til Akershus fylkeskommune innen utgangen av mai.
- Fylkeskommunen ber også om å få tilsendt Sivas samlede årsrapporter og tertialrapporter.

Som en del av den årlige rapporteringen ønsker fylkeskommunen at Siva gir en muntlig orientering for fylkesråd for næring, idrett, mangfold og folkehelse i Akershus fylkeskommune med en vurdering av framtidsutsiktene for fylkets næringsliv ut fra Sivas perspektiv og virkemidler.

5. Utbetaling av midler

Bevilgningen til Siva vil bli utbetalt til Siva i to terminer, den første antatte halvdel av årets ramme innen 1. februar, den andre terminen i august hvert år. Siva må i god tid før første utbetaling informere fylkeskommunen om hvilken bankkonto midlene skal utbetales til slik at dette kan påføres oppdragsbrevet.

Utbetaling i 2025 gjøres til Sivas konto 8601.48.00656

Midler til administrasjon og gjennomføring av oppdraget finansieres av Kommunal- og distriktdepartementets overføring til Siva på kap. 553.61, på vegne av fylkeskommunene.

Vi ønsker Siva lykke til med gjennomføring av programmene og ser frem til et fortsatt godt samarbeid gjennom styringsdialogen.

Vennlig hilsen

Øyvind Michelsen

Næringssjef

Rådsområde for næring, idrett, mangfold og folkehelse

Trine Magnus

Spesialrådgiver

Rådsområdet for næring, idrett, mangfold og folkehelse